

๑๑ หลักปฏิบัติ 10 ประการ ตามรอยพระยุคลบาท ๑๑

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

มหิตลาริเบศรราमारิบดีจักรินฤคินทร สยามมินทราริราช บรมนาถบพิตร

เสด็จเล็งกวิลยราชสมบัติตลอดการครองราชย์กว่า 70 ปีพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์
นักพัฒนาผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลกทรงเสด็จพระราชดำเนินไปยังพื้นที่ทุรกันดารต่างๆ เพื่อทรงช่วยเหลือ
ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนทั่วราชอาณาจักร พร้อมทั้งพระราชทานพระราชดำริและโครงการพัฒนา
มากกว่า 4,350 โครงการ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นับเป็นการวางรากฐาน
การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จสวรรคต
จึงถือเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สร้างความโศกเศร้าให้กับพวกเราชาวไทยทั่วทั้งประเทศ แต่ยังมีสิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่
ในผืนแผ่นดินไทย นั่นคือ “ความดี” ที่พระองค์ทรงสร้างไว้ เมื่อครั้งยังมีพระชนม์ชีพ และเป็นหน้าที่ของพวกเราคนไทย
ที่ควรจะสานต่อการทำความดี เพื่อช่วยนำพาประเทศชาติให้พัฒนาไปสู่ความเจริญยิ่งขึ้นไป

ฉบับนี้ดิฉันใคร่ขอนำเสนอข้อมูลพระราชธรรม 10 ประการ ที่

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้ประมวลไว้ในหนังสือ

“หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท 10 ประการ”

มาเล่าสู่กันฟังคะ

ข้อที่ 1 ทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเน้นในเรื่อง “ความรู้” หรือความเป็นผู้รู้จริง ก่อนที่จะทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ เพื่อประชาชนในทุกเรื่อง ทรงศึกษา หาความรู้เป็นอันดับแรก โดยจะทรงค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ศึกษาอย่างละเอียดในแต่ละเรื่อง เมื่อพร้อมแล้วจึงลงมือทำ ทุกคนจึงควรเป็นผู้รู้จริงในการทำงานเพื่อให้ผลงานเป็นที่ยอมรับและบังเกิดผลดีต่อทุกฝ่าย

ข้อที่ 2 มีความอดทน มุ่งมั่น ยึดสธสและ-ความถูกต้อง

ตลอดระยะเวลา 70 ปี ที่ทรงงาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงถือเรื่องความถูกต้องยิ่งกว่าสิ่งใด นอกจากนั้นยังทรงทนเผชิญปัญหานานัปการโดยรับสั่งว่าตามปกติโครงสร้างต่างๆ ไปของสังคมจะเป็นรูปพีระมิด มีพระเจ้าแผ่นดินเปรียบเหมือนอยู่บนยอดพีระมิด แต่โครงสร้างของสังคมไทยเป็นพีระมิดหัวกลับ คือ พระเจ้าแผ่นดินแทนที่จะอยู่บนยอดกลับต้องมารองรับทุกอย่างที่ก้นกรวยแทน ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล จึงกล่าวไว้ในหนังสือว่า “เพราะฉะนั้น เรื่องความอดทนนั้น ขอให้มองพระเจ้าอยู่หัวไว้แล้วพยายามทำตามให้ได้”

ข้อที่ 3 ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย และประหยัด

พระบรมฉายาลักษณ์ที่ประชาชนชาวไทยพบเห็นจนจินตาก็คือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในฉลองพระองค์สูทแบบเรียบง่าย สะพายกล้องที่พระศอก ในพระหัตถ์เต็มไปด้วยเอกสาร น้อมพระวรกายไปหาประชาชน เพื่อทรงสอบถามทุกข์สุขและปรึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และมักจะทรงประทับบนพื้นเดียวกันกับประชาชนเสมอ ข้าราชการจึงสมควรปฏิบัติตนในข้อนี้ให้ได้

ข้อที่ 4 มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก

ตลอดระยะเวลา 70 ปีที่ทรงงาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง โดยไม่ทรงคำนึงถึงพระวรกายเลย แม้แต่น้อย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เล่าไว้ในหนังสือว่า “เคยเข้าไปขอพระราชทานพร บอกวันนี้วันเกิด พระพุทธเจ้าค่ะ ขอพระราชทานพร พระราชทานว่าอย่างไร” ขอให้มึร่างกายที่แข็งแรง เพื่อสามารถทำประโยชน์ให้กับคนอื่นเขาได้ ขอให้มีความสุขจากการทำงาน และขอให้ได้รับความสุขจากผลสำเร็จของงานนั้น เห็นได้ว่า ทุกสิ่งในพระราชดำริ และที่ทรงปฏิบัติเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมทั้งสิ้น

ข้อที่ 5 รับฟังความเห็นของผู้อื่น และเคารพความคิดที่แตกต่าง

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กล่าวไว้ในหนังสือว่า ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาปี 2546 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำรัสเตือนทุกฝ่ายให้ “นั่งปรึกษาหารือกัน ฟังเขาแสดงเหตุแสดงผลออกมา แล้วเราแสดงเหตุแสดงผลออกไป แล้วดูซิเหตุผลอันไหนจะยอมรับได้ถูกต้องมากกว่า และเมื่อตกลงกันแล้ว ก็เลิกเถียงกันต่อ ลงมือปฏิบัติเลย” โดยเฉพาะเมื่อจะทำอะไรให้นึกถึง “บ้าน” ซึ่งก็คือ “บ้านเมือง” หรือ “แผ่นดินไทย” ให้มากที่สุด

ข้อที่ 6 มีความตั้งใจจริงและ-ขยันหมั่นเพียร

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมุ่งมั่นในเรื่องที่ทรงปฏิบัติมาก ทรงงานทุกวันไม่มีวันเสาร์ วันอาทิตย์ ไม่มีกลางวัน กลางคืน และทรงเป็นเลิศในด้านต่างๆ อาทิ ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านเกษตร และอื่นๆ ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ โดยเฉพาะข้าราชการจึงต้องมีจิตสำนึกในการบริการ มีความขยันและตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อประชาชน

ข้อที่ 7 มีความสุจริต และความกตัญญู

ทรงแสดงให้เห็นประจักษ์ในเรื่องของความกตัญญูต่อพระราชมารดา ต่อแผ่นดิน และต่อสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์โดยเฉพาะส่วนรวม ทรงเตือนให้ยึดสิ่งนี้ไว้ เพราะเป็นเรื่องที่จำเป็น มีความสำคัญ และมีคุณค่ายิ่ง

ข้อที่ 8 พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง

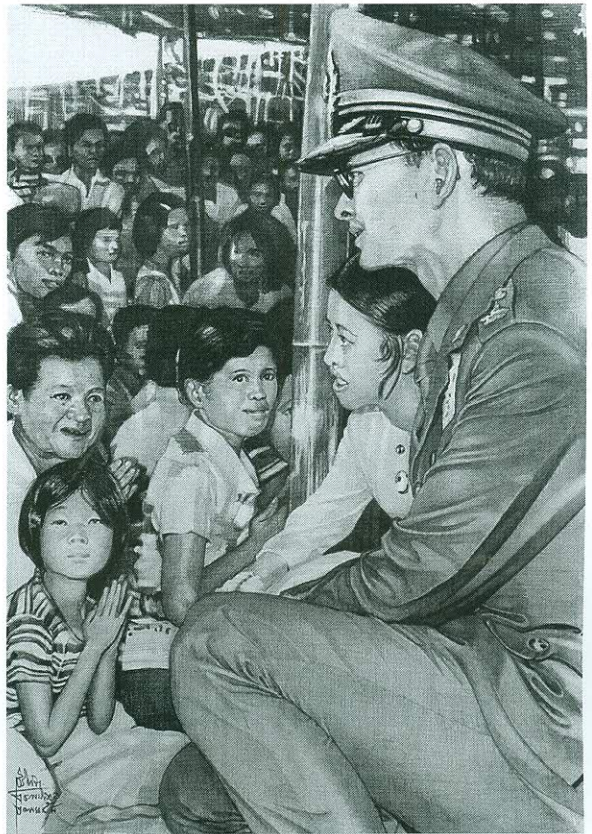
พึ่งตนเอง หรือเศรษฐกิจพอเพียง คือ การวางเส้นทางชีวิตของตนเองให้เรียบง่าย ธรรมดา และเดินสายกลาง เป็นทฤษฎีสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กล่าวไว้ในหนังสือว่า “เศรษฐกิจพอเพียงนี้พระเจ้าอยู่หัวบอกว่าคำที่สำคัญที่สุดในเรื่องราวที่อธิบายมานี้คือคำว่า “พอ” ทุกคนต้องกำหนดเส้นความพอให้กับตนเองให้ได้ และยึดเส้นนั้นไว้เป็นมาตรฐานของตนเอง”

ข้อที่ 9 รักประชาชน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงรักประชาชน และทำงานเพื่อประชาชน ครั้งหนึ่งมีรับสั่งกับ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุลว่า ทรง “ทำราชการ” ดังนั้น คนที่ “รับราชการ” ซึ่งถือว่า รับงานของราชา มาทำต่อ สิ่งแรกที่ต้องทำ คือต้องรักประชาชน และทำงานเพื่อประชาชน เจกเช่นเดียวกับพระองค์

ข้อที่ 10 การเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล กล่าวไว้ในหนังสือว่า “รู้ไหมบ้านเมืองอยู่รอดมาได้ ทุกวันนี้เพราะอะไร” เพราะคนไทยเรายัง “ให้กันอยู่” ทั้งนี้ เพราะคนในครอบครัวยังรักและดูแลกัน คนในชุมชนยังเอื้อเฟื้อกัน ข้าราชการยังให้บริการแก่ประชาชนและทุกคนยังรวมตัวช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งยากจะหาได้ที่ไหนในโลกนี้

จากหลัก 10 ประการนี้ ดิฉันคิดว่าไม่ว่าเราจะประกอบอาชีพอะไร อยู่กับองค์กรไหน เราก็สามารถนำหลักนี้ไปประยุกต์ใช้ได้ทุกข้อ เช่น ข้าราชการรักประชาชน เราก็รักองค์กร รักเพื่อนร่วมงาน รักนายจ้าง รักเจ้านาย รักลูกน้อง รักผู้ที่เราให้บริการ หรือคู่ค้าของเราได้ พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีงามในทุกด้าน สมควรที่พวกเราจะดำเนินรอยตามพระยุคลบาทด้วยหลักปฏิบัติ 10 ประการดังกล่าวข้างต้น และหากคนไทยทุกคนได้ยึดถือและนำมาปฏิบัติ ดังที่พระองค์ทรงปฏิบัติแล้ว จะสามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยดี สังคมจะสงบสุข และประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้อย่างแน่นอนค่ะ **เป็!**

1. ข้อมูลจากหนังสือ “หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท” โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา
 2. http://www.geozigzag.com/the_king/content1.html
 3. <http://www.socgg.soc.go.th/labelKing.html>
- *** ขอบขอบคุณภาพประกอบจาก pinterest.com